

กาแฟดีจังหวัดตาก

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

จังหวัดตากเป็นแหล่งปลูกกาแฟคุณภาพดี โดยสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2517 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งทรงเยี่ยมราษฎรที่หมู่บ้านมุเซอส์มปอย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่เขตติดต่อกับสถานีทดลองพืชสวนดอยมุเซอส์ และทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “บริเวณนี้ น่าจะปลูกได้เหมาะสมดี ขอให้ช่วยกันแนะนำชาวเขาให้มีการปลูกกาแฟที่ถูกต้องและมีการจัดการที่ดี เพราะรู้สึกว่าจะชาวเขาที่จะปลูกอยู่ไม่เป็นระเบียบ และพันธุ์กาแฟที่จะส่งเสริมให้ชาวเขาปลูกควรเป็นพันธุ์กาแฟที่แตกต่างจากภาคใต้”

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก กรมวิชาการเกษตร ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรให้กับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตาก 500 ราย ได้แก่ กระบวนการผลิตในแปลงและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ การเกษตรกรรมแปลงกาแฟพรีเมียม ดัชนีการเก็บเกี่ยว การหมักกาแฟ การเก็บรักษาเมล็ดกาแฟ การคัดเกรดเมล็ดกาแฟ การคั่วกาแฟ และการตรวจสอบคุณภาพกาแฟ ในโครงการขยายผลการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการผลิตกาแฟพรีเมียมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต และได้จัดทำแปลงต้นแบบการป้องกันกำจัดมอดเจาะผลกาแฟด้วยวิธีผสมผสาน 3 แปลง เช่น การจัดการแปลงปลูกด้วยการตัดแต่งต้นกาแฟอาราบิก้าหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต การพ่นเชื้อบิวเวอร์เรีย B18 และการทำกับดักล่อมอดกาแฟ รวมทั้งในปี 2565 ได้มีจัดงานกาแฟดีเมืองตากด้วย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก ได้ดำเนินงานในโครงการพระราชดำริต่างๆ อาทิ โครงการจัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านมะโอโคะ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกกาแฟอาราบิก้า และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตกาแฟและการแปรรูปอย่างง่ายเพื่อบริโภคในชุมชน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตกาแฟคุณภาพได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นในผลผลิต เกษตรกรสามารถใช้ประกอบเป็นอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

กาแฟดีจังหวัดตาก เป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก ด้วยมีพื้นที่ปลูกกาแฟที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 800 เมตร มีความชุ่มชื้นในดิน และมีแร่ธาตุสมบูรณ์เหมาะสมกับการปลูกกาแฟอาราบิก้า ทำให้รสชาติกาแฟที่ปลูกในแหล่งปลูกนี้ได้รับการยอมรับว่ามีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งกลิ่นหอมและรสชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติที่ดีของเกษตรกรต้นแบบตามหลักวิชาการเกษตร สามารถสร้างแบรนด์สินค้าของตนเอง และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตกาแฟ ส่งผลทำให้มีรายได้ต่อครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น

กาแฟจังหวัดตาก

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

การนำไปใช้ประโยชน์

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตากมีการรวมกลุ่มภายใต้การกำหนดกติกาที่เข้มงวด เพื่อมุ่งเน้นให้ชุมชนอยู่ร่วมกับผืนป่าได้อย่างสงบสุข มีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกระบวนการผลิตที่เน้นคุณภาพจากคนต้นน้ำ เพื่อให้คนปลายน้ำได้มีส่วนร่วมในการรักษาผืนป่า และได้คั่วกาแฟคุณภาพระดับกาแฟพิเศษ (Specialty Coffee) ส่งผลให้เกษตรกรมีผลผลิตกาแฟคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรแปลงต้นแบบมีผลผลิตกาแฟ (สารกาแฟ) สูงถึง 400-450 กิโลกรัม/ไร่ หรือ 400 ต้น/ไร่ ราคาจำหน่ายผลผลิตกาแฟ 280 บาท/กิโลกรัม จากวิธีการปลูกของเกษตรกรแบบเดิมที่จะได้ผลผลิตกาแฟ 200 กิโลกรัม/ไร่ เดิมราคาจำหน่ายผลผลิตกาแฟ 180-200 บาท/กิโลกรัม รวมทั้งการทำลายของมอดกาแฟซึ่งเป็นศัตรูพืชที่สำคัญของกาแฟยังลดลงมากกว่า 50%

กาแฟจังหวัดตาก

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

